

Home > Materialen > Afvalplan restafval

Ontwerp Circulair Materialenplan

Afvalplan restafval

Inspraak

Dit document is een onderdeel van het Ontwerp Circulair Materialenplan (ontwerp-CMP) voor de inspraakprocedure. Eenieder krijgt de gelegenheid om in deze periode verbeterpunten of suggesties aan te dragen voordat het CMP definitief wordt vastgesteld.

De Wet milieubeheer bepaalt dat voor het vaststellen van het CMP een procedure van inspraak moet worden gevolgd. Dit geldt niet voor alle onderdelen voor het CMP, maar wel voor de onderdelen die doorwerken in de besluiten van bevoegde gezagen. In het CMP staan deze teksten onder de kop 'Toetsingskaders'.

Zienswijzen op de toetsingskaders worden van een formele reactie voorzien in een reactienota. Daarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in het definitieve CMP, of worden argumenten gegeven voor waarom zienswijzen niet tot aanpassing hebben geleid. Zienswijzen op de toelichtende onderdelen worden wel bekeken op mogelijkheden om het CMP te verbeteren, maar worden niet van een formele reactie voorzien in de reactienota.

Een zienswijze indienen kan via het formulier op Platform Participatie (zie de link op circulairmaterialenplan.nl). Vermeld bij uw reactie de titel van het onderdeel van het CMP waar u op reageert, plus het paginanummer of paragraafnummer.

Pdf's ontwerp-CMP worden website

De definitieve tekst van het CMP wordt een website. Deze pdf's van het ontwerp-CMP geven een indruk van de opmaak van de toekomstige website, maar bevatten nog niet de bijbehorende functionaliteiten. Enkele tips voor het lezen van de pdf's:

- In deze pdf kunt u in de browser of de pdf-reader linksboven of rechtsboven een inhoudsgave uitklappen, genaamd 'inhoud' of 'bladwijzers'.
- Onderstippelde woorden in de tekst zijn begrippen waarvoor op de website in een uitklapkader de betekenis wordt gegeven. Zie in het ontwerp-CMP de begrippenlijst onder het deel 'Instrumenten'.
- De [[Interne links](#)] in het CMP worden in het ontwerp-CMP nog in blauw met rechte haken weergegeven, maar deze verwijzingen werken nog niet. De links worden op de website van het definitieve CMP werkend gemaakt.

Dit document is opgemaakt voor digitoegankelijkheid. Kunt u de tekst of afbeeldingen niet lezen? Neem dan contact op via 088-7977102 of het [contactformulier](#) van de helpdesk.

Status: Ontwerp Circulair Materialenplan voor inspraak

Afzender: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: januari 2025

Website: circulairmaterialenplan.nl

Home > Materialen > Afvalplan restafval

Afvalplan restafval

Dit afvalplan geeft het toetsingskader waar bevoegd gezag rekening mee moet houden bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking en het grensoverschrijdend transport van restafval.

Leeswijzer

Het eerste deel van dit plan bevat de toetsingskaders voor het vergunnen van de verwerking van en het grensoverschrijdend transport van restafval. Bevoegde gezagen moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met deze toetsingskaders.

Het tweede deel van dit plan geeft toelichting op de toetsingskaders in het eerste deel. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport van deze afvalstoffen.

Aan het einde is beschreven wat de toekomstplannen zijn voor de toetsingskaders van dit afvalplan. Bekijk voor meer informatie over de verschillende ketenplannen en afvalplannen in het CMP [[Inleiding deel 4 keten- en afvalplannen](#)].

Inhoud

Toetsingskaders

1. Afbakening toetsingskaders
2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken
 - 2.1. Mengen van afvalstoffen
 - 2.2. Minimumstandaard
3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Toelichting

4. Toelichting op de afbakening
5. Toelichting op hoogwaardig verwerken
 - 5.1. Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen
 - 5.2. Minimumstandaard
 - 5.3. Zeer zorgwekkende stoffen
6. Overige informatie
 - 6.1. Afvalstof of niet-afvalstof
 - 6.2. Terugwinnen van kritieke materialen
 - 6.3. BREF in relatie tot de minimumstandaard
 - 6.4. Bronvermelding

Toekomstplannen

Toetsingskaders

Dit deel van het plan beschrijft hoe bedrijven restafval moeten verwerken en wat daarbij de aandachtspunten zijn. Het bevat het toetsingskader voor het bevoegd gezag voor het vergunnen van het verwerken van deze afvalstoffen en het toetsingskader voor het toestaan van grensoverschrijdend transport door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Bevoegde instanties moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met het CMP en dus met deze toetsingskaders (artikel 10.14 van de Wet milieubeheer).

De primaire doelgroepen waarvoor dit plan geschreven is, zijn zowel de bedrijven die deze afvalstoffen verwerken of grensoverschrijdend transporteren als het bevoegd gezag dat voor deze activiteiten toestemming moet verlenen. Die toestemming wordt verleend in een omgevingsvergunning voor het verwerken van de afvalstoffen of met een beschikking op een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport. Voor de omgevingsvergunning zijn gemeenten en provincies het bevoegd gezag (namens hen vaak een omgevingsdienst). Voor de beschikking op de kennisgeving is dat de minister (namens de minister de ILT).

Omdat dit deel primair geschreven is voor afvalverwerkende bedrijven en het bevoegd gezag, worden specifieke technische en juridische termen gebruikt. Voor het lezen van dit deel is daarom een bepaalde mate van kennis over de afvalwetgeving, het proces van vergunningverlening en de regels voor grensoverschrijdend transport vereist. Voor lezers die niet tot de primaire doelgroep behoren en toch meer informatie over het verwerken van deze afvalstof willen lezen, zijn met name de paragrafen met toelichting interessant.

1. Afbakening toetsingskaders

De bepalingen van dit afvalplan gelden voor de volgende afvalstoffen:

Afvalstoffen	Toelichting
Huishoudelijk restafval (grof en fijn)	Dit restafval is een mengsel van huishoudelijk afval dat ontstaat nadat afzonderlijke deelstromen (zoals gft-afval, papier/karton, glas) gescheiden zijn gehouden door huishoudens en gescheiden worden ingezameld/afgevoerd. Restafval kan zowel <i>fijn</i> als <i>grof huishoudelijk</i> afval zijn. Onder huishoudelijk restafval valt: <ul style="list-style-type: none">- Fijn en grof huishoudelijk restafval dat als zodanig bij burgers huis-aan-huis of via brengvoorzieningen wordt ingezameld;- Grof huishoudelijk afval dat bij burgers huis-aan-huis als restafval is ingezameld, bijvoorbeeld met de (kraak)perswagens- De restfractie (de bak 'overig' of 'rest') op de milieustraat die resteert na gescheiden afgifte van componenten uit grof huishoudelijk afval op een gemeentelijke milieustraat;- De afvalfractie die overblijft uit de nascheiding van gemengd huishoudelijk afval nadat recyclebare fracties zijn afgescheiden.
Fijn restafval van bedrijven	Dit plan gaat uitsluitend over <i>fijn</i> restafval van bedrijven. Dit is het afval van bedrijven dat qua aard en samenstelling vergelijkbaar is met fijn huishoudelijk restafval. Onder fijn restafval van bedrijven valt: <ul style="list-style-type: none">- bedrijfsrestafval dat overblijft bij bedrijven uit de handel-, diensten- en overheidssector (HDO-sector) en overige niet-industriële bedrijven;- niet-procesafhankelijk restafval dat overblijft bij industriële bedrijven;- niet-specifiek ziekenhuisafval dat overblijft bij zorgbedrijven.
Restafval van internationaal opererende vervoersmiddelen	Voor dit afval geldt specifieke wetgeving. Als restafval keukenafval en etensresten van internationaal opererende vervoersmiddelen bevat, dan betreft het categorie 1-materiaal zoals bedoeld in de Europese verordening voor dierlijke bijproducten (EG 1069/2009).
Sorteerresidu	Residu dat ontstaat bij het sorteren of anderszins verwerken van huishoudelijk restafval en vergelijkbaar restafval van bedrijven.

Een uitgebreide toelichting op de afbakening staat in [paragraaf 4]. Onderdeel daarvan is een overzicht van afvalstoffen die lijken op de afvalstoffen van dit afvalplan, maar vallen onder andere afval- of ketenplannen.

2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken

Om materialen beschikbaar te houden voor de economie is het van belang om afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk te verwerken. Voor hoogwaardige verwerking of vanuit de zorg voor mens en milieu is het soms nodig om verontreinigingen af te scheiden of afvalstoffen integraal te verwijderen. Voor de gewenste verwerking kan het noodzakelijk zijn om afvalstoffen gescheiden te houden. Onderstaande paragrafen gaan in op de volgende aspecten die van belang zijn het bij het vergunnen van het verwerken van restafval:

- vergunnen van mengen (2.1)
- de minimumstandaard (2.2)

2.1 Mengen van afvalstoffen

Mengen is in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen als een milieubelastende activiteit waarvoor in bepaalde gevallen een vergunning nodig is. Het gaat zowel over het mengen van afvalstoffen onderling als over het mengen met niet-afvalstoffen. Ook bij het samenvoegen binnen één afvalcategorie kan sprake zijn van mengen en kan een vergunningplicht gelden.

De [Beslisboom vergunningplicht mengen] is een hulpmiddel om na te gaan of voor het mengen een vergunning is vereist. Daarnaast wordt in het [hoofdstuk immobilisaat, vulstof of toeslagmateriaal] beschreven wanneer een vergunning is vereist voor de productie van bouwstoffen uit afvalstoffen.

2.1.1 De afvalcategorieën

De afvalcategorieën uit bijlage II van Bal vormen de basis voor het gescheiden houden van afval en voor de vergunningplicht voor het mengen van afvalstoffen. Correct gescheiden houden van afvalstoffen waarborgt een latere (hoogwaardige) verwerking volgens de minimumstandaard. De [minimumstandaard] is daarom de basis voor de indeling in deze categorieën.

Nr.	ga/nga*	Afvalcategorie Bal	Afvalstoffen die hieronder vallen
8	nga	Deelstromen van grove huishoudelijke afvalstoffen van milieustraten die op grond van een maatwerkvoorschrift bij artikel 4.623 in dezelfde opslagvoorziening mogen worden opgeslagen.	Betreft 'slimme mengsels'. Dit zijn combinaties afvalstoffen die op de milieustraat in principe gescheiden moeten worden opgeslagen maar via een maatwerkvoorschrift toch mogen worden samengevoegd (dit mag voor 13 van de 18 bakken). Dit is geen restafval als bedoeld in dit afvalplan maar wordt toch genoemd vanwege de gelijkenis hiermee. Zie [Hoofdstuk scheiden huishoudelijk afval].
9	nga	Grove huishoudelijke restafvalstoffen die gemengd zijn aangeboden of bij inzameling niet naar soort gescheiden zijn gehouden.	Dit betreft het grof huishoudelijk afval dat via route-inzameling en of (kraak)perswagens is ingezameld.
36	nga	Afvalstoffen die vallen onder de Verordening dierlijke bijproducten	In deze categorie valt het restafval dat keukenafval en etensresten van internationaal opererende vervoersmiddelen bevat. Dit is categorie 1-materiaal zoals bedoeld in de Verordening dierlijke bijproducten.
112B	nga	Overige niet-gevaarlijke afvalstoffen die niet op een stortplaats mogen worden gestort volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen of	In deze categorie vallen: <ul style="list-style-type: none"> • fijn huishoudelijk restafval, • grof huishoudelijk restafval van de 'restbak' op de milieustraat, • fijn restafval van bedrijven,

	een minimumstandaard uit het Circulair Materialenplan.	<ul style="list-style-type: none"> residuen die ontstaan bij het sorteren of anderszins verwerken van huishoudelijk restafval en restafval van bedrijven.
--	--	--

* ga = gevaarlijk afval; nga = niet-gevaarlijk afval

De wettelijke regels over hoe deze bedrijven hun afvalstoffen gescheiden moeten houden staan in [[paragraaf 5.1.1 'gescheiden houden van afvalstoffen'](#)].

2.1.2 Vergunnen van mengen

Het bevoegd gezag toetst een vergunningaanvraag voor het mengen aan het [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en de daarin opgenomen toetsingskaders.

Dit plan bevat voor restafval geen specifieke bepalingen waarmee het bevoegd gezag in afwijking op de algemene toetsingskaders rekening moet houden.

[[Paragraaf 5.1.2](#)] licht toe wat zowel de wetgeving als de toetsingskaders van het CMP concreet betekenen voor het vergunnen van het mengen van restafval.

2.2 Minimumstandaard

Het verwerken van restafval moet plaatsvinden in overeenstemming met onderstaande minimumstandaard(en). Dit betekent dat het bevoegd gezag ook voor hoogwaardiger vormen van verwerken vergunning kan verlenen, tenzij de minimumstandaard hiervoor specifieke beperkingen bevat.

Het bevoegd gezag kan alleen vergunning verlenen voor het verwerken van de afvalstoffen op een manier die laagwaardiger is dan de minimumstandaard als sprake is van uitzonderingsgevallen, zoals bijvoorbeeld bij calamiteiten of de aanwezigheid van bepaalde ZZS. Zie ook de [[Leidraad gebruik minimumstandaard](#)].

De volgende minimumstandaarden gelden voor het verwerken van restafval:

Deel-stroom	Afvalstof	Minimumstandaard
a	Fijn huishoudelijk restafval en fijn restafval van bedrijven.	Verbranden als vorm van verwijderen. Sorteren, nascheiden of anderszins verwerken gericht op nuttige toepassing van (een deel van) het restafval is toegestaan met als voorwaarde dat het overblijvende residu nog minimaal verbrand moet kunnen worden.
b	Grof huishoudelijk afval dat gemengd is aangeboden of bij inzameling niet naar soort gescheiden is gehouden (denk aan route-inzameling, het gebruik van (kraak)perswagens, etc.)	Sorteren of anderszins verwerken met als doel zoveel mogelijk monostromen af te scheiden die geschikt zijn voor recycling, met als voorwaarde dat het overblijvende residu nog minimaal verbrand moet kunnen worden. De mogelijkheden voor recycling moeten gelijkwaardig zijn aan wat mogelijk zou zijn wanneer de betreffende componenten wel door de primaire ontdoener gescheiden zouden zijn gehouden. Dit kan betekenen dat in vergunningen van bedrijven die deze afvalstoffen ontvangen sturingsvoorschriften worden opgenomen om afvoer naar een laagwaardigere verwerking dan recycling, zoals naar verbranding of naar storten, te voorkomen.
c	Grof huishoudelijk restafval van de milieustraat (de container 'overig' of 'rest' op de milieustraat)	Verbranden als vorm van verwijderen.
d	Restafval van internationaal opererende vervoersmiddelen dat keukenafval en/of etensresten bevat dat valt onder categorie 1 van de Europese verordening voor dierlijke bijproducten.	Verwerken volgens de bepalingen van de Verordening dierlijk bijproducten .
e	Residu dat overblijft na het sorteren of anderszins verwerken van	Verwerken volgens het [Afvalplan residuen]

huishoudelijk restafval (fijn en grof) en fijn restafval van bedrijven
--

Een toelichting op bovenstaande minimumstandaard(en) in relatie tot hoogwaardige verwerking staat in [[paragraaf 5.2 'toelichting op hoogwaardige verwerking'](#)].

3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Onderstaand toetsingskader is gebaseerd op het [[hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)]. Daarin staat het algemene toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor het grensoverschrijdend transport (verder: overbrenging) van afvalstoffen vanuit of naar Nederland die de ILT hanteert in het kader van de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA).

In dit afvalplan is bovenstaande uitgewerkt tot een specifiek toetsingskader voor het beoordelen of het overbrengen van restafval is toegestaan. Indien dit specifieke toetsingskader afwijkt van het bepaalde in het hoofdstuk grensoverschrijdend transport, dan gaat het toetsingskader van dit afvalplan voor.

Op 20 mei 2024 is de gewijzigde [Verordening \(EU\) 2024/1157](#) in werking getreden. De gewijzigde EVOA (hierna nEVOA) treedt gefaseerd in werking. Tot 20 mei 2026 zijn de bepalingen van [Verordening \(EU\) 1013/2006](#) nog van toepassing op het overbrengen van afval. In het [[hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)] wordt hier verder op ingegaan. Wanneer het in dit hoofdstuk specifiek gaat over bepalingen uit de gewijzigde EVOA is dit aangeduid met 'nEVOA'. In de overige gevallen staat er enkel 'EVOA'. Als de oude en nieuwe bepalingen dezelfde zijn maar bijvoorbeeld de artikelen anders genummerd zijn, dan is het artikel uit de gewijzigde EVOA als uitgangspunt genomen en het artikel uit de nog niet gewijzigde EVOA tussen haakjes gezet.

Mate van nuttige toepassing / elke mate van storten of anderszins verwijderen

Wanneer in onderstaande tekst wordt gesproken over 'de mate van nuttige toepassing' heeft dat betrekking op de afvalstof nadat ~~niet-materiaaleigen~~ afval is afgescheiden. Dit geldt ook voor de zinsnede 'elke mate van storten of anderszins verwijderen'. Ook dan gaat het over de afvalstof nadat niet-materiaaleigen afval is afgescheiden.

Verordening dierlijke bijproducten

Als sprake is van (de aanwezigheid van) dierlijke bijproducten, dan is voor grensoverschrijdend transport de [Verordening dierlijke bijproducten](#) leidend en niet de EVOA. Grensoverschrijdend transport van dierlijke bijproducten die zijn gemengd met ander afval valt wél onder de EVOA als het andere afval gevaarlijk afval is.

Relatie met andere afvalplannen

Voor de deelstromen in dit afvalplan waar voor het verwerken wordt verwezen naar andere afvalplannen, is in deze paragraaf geen toetsingskader voor de overbrenging opgenomen. Dit is het geval voor deelstroom e.

Reikwijdte van het toetsingskader, bezwaargronden en voorwaarden

Onderstaand toetsingskader geldt voor alle deelstromen voor restafval zoals benoemd in [[de minimumstandaard](#)] van dit afvalplan. Waar nodig benoemt het toetsingskader bepaalde deelstromen afzonderlijk, omdat daarvoor afwijkende bepalingen of voorwaarden gelden.

Het toetsingskader geldt voor de volgende overbrengingen:

- het overbrengen van afval binnen de Europese Unie, en
- ~~invoer~~ van buiten de Europese Unie en ~~uitvoer~~ naar buiten de Europese Unie, tenzij toetsing aan de EVOA al direct leidt tot bezwaar, zie paragraaf [[paragraaf 3.3.1. 'verbodsbepalingen'](#)] van het hoofdstuk 'grensoverschrijdend transport'.

Het toetsingskader geeft aan wanneer een overbrenging niet is toegestaan en of er specifieke bepalingen gelden. In alle overige gevallen is de overbrenging wel toegestaan. In de eerste tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor nuttige toepassing' (artikel 12 EVOA). In de

tweede tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor verwijderen' (artikel 11 EVOA). Voor het overbrengen voor verwijderen geldt vanaf 21 mei 2026 dat artikel 11 nEVOA van toepassing is. Vanaf deze datum verlenen de bevoegde autoriteiten van verzending en van bestemming geen toestemming voor een overbrenging voor verwijderen, tenzij aan alle voorwaarden uit artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA is voldaan. Zie ook het [[hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)].

Nuttige toepassing waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Vorbereiden voor hergebruik voor deelstroom a en c	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof is hergebruik geen reële optie.
Vorbereiden voor hergebruik voor deelstroom b	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Dit is voor afvalstoffen van deelstroom b het geval wanneer een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
(Voorlopige nuttige toepassing gevolgd door) recycling	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Dit betekent dat elke mate van storten te veel is (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
Andere nuttige toepassing voor deelstroom a en c	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Dit betekent dat elke mate van storten te veel is; en voor overbrenging van buitenlands brandbaar afval naar Nederland indien er op het moment van indienen van de kennisgeving belemmeringen bestaan op basis van het importplafond. Zie [hoofdstuk beperken import brandbaar afval]. (bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder a, b en/of e en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder a en g en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).
Andere nuttige toepassing voor deelstroom b	Omdat hoogwaardiger verwerken na sorteren van een deel van de monostromen in de vorm van recycling mogelijk is en als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Dit betekent dat elke mate van storten te veel is (bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder a, b en/of e en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder a en g en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).

Verwijdering waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Alle vormen van (voorlopig) verwijderen behalve storten voor deelstroom b	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van nuttige toepassing mogelijk is (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA)).
Verbranden als vorm van verwijderen voor deelstroom a en c	Voor overbrenging van buitenlands brandbaar afval naar Nederland indien er op het moment van indienen van de kennisgeving belemmeringen bestaan op basis van het importplafond. Zie [hoofdstuk beperken import brandbaar afval]. (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA)).
Andere vormen van (voorlopig) verwijderen anders dan verbranden als vorm van verwijderen of storten voor deelstroom a en c	Als de verwerking resulteert in een te storten fractie op grond van <u>nationale zelfvoorziening</u> ; en bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen als er een deel wordt gestort (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).
Storten	Omdat hoogwaardiger verwerken mogelijk is, en/of <ul style="list-style-type: none"> • op grond van nationale zelfvoorziening, en • bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen

	(omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).
--	--

Toelichting

Dit deel van het plan geeft toelichting op de toetsingskaders. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport.

Het gehele plan, en dus ook de toelichting, gaat over afvalstoffen. Daarom is ook de vraag belangrijk wanneer sprake is van een afvalstof of niet. In [paragraaf 6 'afvalstof of niet-afvalstof'] staat hierover specifieke informatie.

4. Toelichting op de afbakening

Dit plan heeft betrekking op restafval van huishoudens en vergelijkbaar afval van bedrijven. Restafval is het afval dat overblijft bij particuliere huishoudens en bij bedrijven nadat afzonderlijke deelstromen gescheiden zijn gehouden en gescheiden zijn afgevoerd. [Hoofdstuk [gescheiden inzameling huishoudelijk afval](#)] bevat een beschrijving van de afvalstromen van particuliere huishoudens die door gemeenten gescheiden ingezameld worden en [hoofdstuk [gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval](#)] bevat de afvalstoffen die bedrijven gescheiden moeten houden en gescheiden moeten aanbieden voor verwerking.

NB [ten behoeve van de inspraak op het ontwerp-CMP]: Dit plan is een samenvoeging van twee sectorplannen uit LAP3: sectorplan 1 'Huishoudelijk restafval (fijn en grof)' en 2 'Restafval van bedrijven'.

Huishoudelijk restafval

Huishoudelijk restafval betreft een mengsel van naar aard en samenstelling verschillende onderdelen dat ontstaat nadat afzonderlijke deelstromen (gft-afval, papier/karton, glas, enz.) gescheiden zijn gehouden en gescheiden zijn ingezameld/afgevoerd. Dit kan zowel fijn als grof huishoudelijk afval zijn. In het restafval van gemeenten die hebben gekozen voor nascheiding, zitten meer deelstromen die via nascheiding kunnen worden afgescheiden dan in het restafval van gemeenten die afval aan de bron door huishoudens laten scheiden.

Restafval van huishoudens betreft zowel fijn huishoudelijk afval en grof huishoudelijk afval. Het grof huishoudelijk afval dat gemengd is aangeboden aan de straat of bij inzameling niet naar soort gescheiden is gehouden (bijv. route-inzameling, het gebruik van [kraak]perswagens, etc.) valt eveneens onder dit afvalplan.

Op de milieustraat betreft het de zogenaamde 'restbak'. In deze bak zit het afval dat overblijft nadat de recyclebare deelstromen in daarvoor bestemde containers zijn gedeponeerd. Een gemeente heeft de plicht om 18 specifieke afvalstoffen op de milieustraat in te nemen. Als voor al deze 18 deelstromen daadwerkelijk een voorziening aanwezig is en het beheer van de milieustraat stuurt op juist gebruik van die voorzieningen, dan zal het afval in de restbak weinig recyclebare afvalstoffen meer bevatten. In het [hoofdstuk [gescheiden inzameling huishoudelijk afval](#)] worden de regels met betrekking tot de milieustraat nader toegelicht.

Slimme mengsels en maatwerkvoorschriften

Voor een beperkt aantal van die 18 afvalstoffen is het toegestaan om deze samen in te zamelen, de zogenaamde slimme mengsels. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de situatie waarbij er op de milieustraat te weinig ruimte is om voor alle 18 verplichte afvalstoffen aparte voorzieningen te hebben. Als het fysiek niet mogelijk is om voor deze afvalstoffen aparte voorzieningen te plaatsten, mag met een maatwerkvoorschrift voor 13 van deze afvalstoffen toestemming worden gegeven om een of meerdere van deze afvalstoffen onderling te mengen mits een gelijk niveau van afvalscheiding bereikt wordt door nascheiding of andere maatregelen. Er is dan geen sprake van restafval maar het lijkt wel van belang om dit hier te noemen. Omdat met een maatwerkvoorschrift ook wordt geregeld dat deze afvalstoffen achteraf alsnog van elkaar gescheiden moeten worden, is voor deze slimme mengsels geen minimumstandaard in dit afvalplan opgenomen. Mengten met de restbak van de milieustraat is niet toegestaan, ook niet met een maatwerkvoorschrift.

Ingezameld of afgegeven huishoudelijk afval wordt in het Besluit activiteiten leefomgeving ([Bal](#)) gelijkgesteld met bedrijfsafvalstoffen. Dit betekent dat na inzameling of afgifte van huishoudelijk afval de regels voor bedrijfsafvalstoffen van het Bal op huishoudelijk afval van toepassing zijn.

Restafval van bedrijven

Het restafval van bedrijven betreft een mengsel van naar aard en samenstelling verschillende onderdelen van het bedrijfsafval nadat deelstromen gescheiden zijn gehouden en gescheiden zijn afgevoerd. Dit afvalplan heeft betrekking op alleen het fijn restafval van bedrijven. In de praktijk betreft het restafval dat qua aard en samenstelling vergelijkbaar is met fijn huishoudelijk restafval.

Het betreft restafval dat afkomstig is van:

- bedrijven uit de handel, diensten en overheidssector (HDO-sector);
- industriële bedrijven (let op, het gaat dus niet om procesafhankelijk industrieel afval);
- zorgbedrijven (let op, het gaat dus niet om specifiek ziekenhuisafval);
- overige niet-industriële bedrijven die ook niet onder de HDO-sector vallen.

Voorbeelden van bedrijven uit de HDO-sector zijn: detail- en groothandel, reparatiebedrijven, transportbedrijven, horeca, uitleveringen, financiële en overige zakelijke en niet-zakelijke dienstverlening, verhuur en handel in roerend en onroerend goed, overheidsdiensten, onderwijs, sport en recreatie.

Onder restafval van bedrijven vallen ook verpakte goederen van niet-industriële bedrijven die de consument niet hebben bereikt en om redenen als bijvoorbeeld beschadiging of over-de-datum worden afgevoerd voor verwerking (bijvoorbeeld uit supermarkten).

Restafval dat overblijft bij industriële bedrijven en niet-specifiek ziekenhuisafval dat overblijft bij zorgbedrijven valt eveneens onder dit afvalplan, omdat dit afval een vergelijkbare samenstelling heeft als restafval van huishoudens. Het betreft veelal het afval dat vrijkomt bij ondersteunende activiteiten zoals uit kantoren of een kantine.

Daarnaast heeft dit afvalplan betrekking op het restafval van overige niet-industriële bedrijven die ook niet onder de HDO-sector vallen. Als voorbeeld kan worden genoemd het restafval uit de agrarische sector en restafval uit de bouwnijverheid.

Restafval van internationaal opererende vervoersmiddelen

Keukenafval en etensresten afkomstig van internationaal opererende middelen van vervoer is zogenaamd categorie 1-materiaal als bedoeld in de [Verordening dierlijke bijproducten](#) (EG 1069/2009). Dit afval is qua samenstelling vergelijkbaar met fijn restafval van bedrijven maar voor de verwerking gelden specifieke voorschriften. Daarom is dit afval als aparte soort opgenomen in dit afvalplan.

Bij twijfel of een vuilniszak of container met restafval dergelijk keukenafval of etensresten bevat, moet de hele vuilniszak als categorie 1-materiaal worden beschouwd (voorzorgbeginsel). Het verwerken ervan valt onder de regels van de Verordening dierlijke bijproducten.

Residuen van het sorteren of het nascheiden van restafval

Als restafval wordt gesorteerd of nagescheiden ontstaat een residu. De minimumstandaard voor het verwerken van dit residu is opgenomen in het [\[Afvalplan residuen\]](#).

Afvalstoffen die vergelijkbaar zijn, maar onder andere plannen vallen

Onderstaande afvalstoffen zijn enigszins vergelijkbaar met de afvalstoffen uit dit plan, maar vallen onder andere plannen (niet limitatief):

Afvalstoffen	Afvalplan, ketenplan of afvalhiërarchie
Bij particuliere huishoudens en bedrijven gescheiden ingezamelde fracties van huishoudelijk afval, voor zover sprake is van monostromen.	Zie de betreffende plannen. Voor zover de monostromen niet onder een afval- of ketenplan van het CMP vallen, moet verwerking worden getoetst aan de [afvalhiërarchie] .

Componenten uit grof huishoudelijk afval die naar soort worden gescheiden, voor zover sprake is van monostromen.	Zie de betreffende plannen. Voor zover de monostromen niet onder een afval- of ketenplan van het CMP vallen, moet dit afval verwerkt worden volgens de [afvalhiërarchie] zoals beschreven in hoofdstuk 'instrumenten voor sturing'.
Grof bedrijfsafval, zoals meubilair etc.	Verwerken volgens de [afvalhiërarchie] zoals beschreven in hoofdstuk 'instrumenten voor sturing'.
Partijen verpakt productieafval, mischarges en 'over-de-datum' producten die de eindgebruiker nog niet hebben bereikt en overig procesafhankelijk industrieel afval	[Afvalplan procesafhankelijk industrieel afval]
Afval van voedselproductie, keukenafval, swill, veilingafval, over-de-datum-producten (van verpakking ontdaan)	[Afvalplan bioafval]
Gemengd afval dat vrijkomt bij het bouwen, renoveren en slopen van gebouwen en bouwwerken	[Afvalplan gemengd bouw- en sloopafval]

Euralcodes die een relatie hebben met dit plan (indicatief)

De volgende euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit afvalplan: 180104; 180203; 191210; 191212; 200301; 200307; 200399.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere keten- of afvalplannen. Uitsluitend paragraaf 1 van dit afvalplan bepaalt wat onder dit plan valt en niet deze opsomming van euralcodes.

5. Toelichting op hoogwaardig verwerken

5.1 Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen

Voor mengen is in veel gevallen een vergunning nodig (zie de [Beslisboom vergunningplicht mengen]). De minimumstandaard en de afvalcategorieën uit bijlage II van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) vormen de basis voor de regels voor het gescheiden houden van afvalstoffen. In [paragraaf 2.1.2 'vergunnen van mengen'] is het toetsingskader opgenomen voor het vergunnen van het mengen van restafval. Wanneer sprake is van 'mengen' staat beschreven in [paragraaf 4.1 'definitie van mengen'] van hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'.

5.1.1 Gescheiden houden van afvalstoffen

Onderstaand overzicht vat samen wanneer bedrijven of andere doelgroepen een verplichting hebben rond het gescheiden houden van restafval. Soms is het een directe wettelijke verplichting en soms een afgeleide van het feit dat 'mengen' een milieubelastende activiteit is. Wil iemand die een plicht heeft om afvalstoffen gescheiden te houden deze toch samenvoegen, dan is sprake van mengen.

Situatie	Wettelijke verplichting (direct of afgeleid)
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (algemeen)	Bedrijven moeten restafval altijd gescheiden houden en gescheiden afvoeren, tenzij zij vergunning hebben voor mengen (<i>art. 3.195 en art. 3.196 Bal en hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'</i>). [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijk afval (voorafgaand aan inzameling of afgifte)	Onderstaande regels gelden uitsluitend voor 'ontdoeners' voordat de afvalstoffen zijn ingezameld of afgegeven. Ze gelden bovendien alleen voor ontdoeners die de afvalstoffen uitsluitend opslaan, mengen, opbulken, scheiden, herverpakken en/of verdichten. Deze regels wijken af van de regels over het gescheiden houden algemeen. Bedrijven moeten restafval altijd per afvalcategorie gescheiden houden en gescheiden afvoeren (<i>art. 3.39 Bal en hoofdstuk 'gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval'</i>).

	<p>Een bedrijf dat restafval toch wil mengen met ander afval, heeft een vergunning nodig. [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.</p> <p>De Afvalwijzer voor bedrijven is een instrument om te toetsen welke afvalstoffen een specifiek bedrijf gescheiden moet houden.</p>
Gescheiden houden tijdens inzamelen	Inzamelaars moeten restafval dat gescheiden wordt afgegeven altijd per afvalcategorie gescheiden houden (<i>art. 1b. Besluit inzamelen afvalstoffen</i>).
De milieustraat (<i>grof huishoudelijk afval</i>)	<p>Het Bal noemt 18 afvalstoffen waarvoor een milieustraat een verantwoordelijkheid heeft (zelf een voorziening moet hebben of moet doorverwijzen).</p> <p><i>Fijn</i> restafval behoort niet tot die 18. Het grof huishoudelijk restafval op de milieustraat is het huishoudelijk afval dat in de 'restbak' gaat, omdat het niet in een van de overige voorzieningen op de milieustraat hoort.</p> <p>Als de milieustraat ook fijn restafval toch aanneemt, dan moet hiervoor wel een aparte, specifieke opslagvoorziening aanwezig zijn, tenzij vergunning voor het mengen is verleend (Toelichting op Bal, art. 4.623).</p> <p>[Hoofdstuk gescheiden inzameling huishoudelijk afval] gaat specifiek in op scheiden op de milieustraat.</p>
Gemeentelijke inzameling (<i>huishoudelijk afval</i>)	Gemeenten hebben een plicht tot het inzamelen van restafval bij huishoudens. In [hoofdstuk gescheiden inzameling huishoudelijk afval] zijn de plichten van gemeenten beschreven.

5.1.2 Toelichting op mengen van afvalstoffen

Bij het verwerken van afval vindt vaak ook mengen plaats met ander afval of met niet-afval. Voor het beoordelen van 'mengen' zijn het [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en de daarin opgenomen toetsingskaders de basis. Daar moet het bevoegd gezag altijd rekening mee houden.

In het hoofdstuk komt een aantal specifieke situaties van mengen aan bod, zoals bijvoorbeeld:

- [[paragraaf 4.2.5 'mengen voorafgaand aan of tijdens storten'](#)]

Kijk altijd bij alle toetsingskaders van het hoofdstuk of deze op het mengen van restafval van toepassing zijn.

De essentie van het vergunnen van het mengen van restafval is dat verwerking conform de minimumstandaard mogelijk moet blijven na het mengen. Voor restafval betekent dat het volgende:

- Het samenvoegen van grof huishoudelijk afval zal in het algemeen opbulken zijn en geen mengen.
- Het bevoegd gezag kan vergunning verlenen voor het mengen van grof huishoudelijk afval (afvalcategorie 9) als dit afval wordt verwerkt door of afgevoerd naar een bedrijf dat het afval sorteert of anderszins verwerkt met als doel zoveel mogelijk monostromen af te scheiden die geschikt zijn voor recycling, waarbij het overblijvende residu nog minimaal verbrand moet kunnen worden.
- Het bevoegd gezag kan aan erkende bedrijven vergunning verlenen voor het mengen van restafval van internationaal opererende vervoersmiddelen (categorie 36) onderling en met ander te verbranden afval (afvalcategorie 112B) zolang het afval, al dan niet na scheiden en sorteren, wordt verbrand.
- Het bevoegd gezag kan voor het mengen van restafval en sorteeresidu onderling en/of met ander te verbranden afval (afvalcategorie 112B) vergunning verlenen zolang het afval wordt verbrand. Hoogwaardigere verwerking is eveneens toegestaan.

5.2 Toelichting op de minimumstandaard

De onderstaande tabel vat de verwerkingsopties samen die op basis van de minimumstandaard vergund kunnen worden. De paragrafen onder de tabel geven meer uitleg en detail op die verschillende verwerkingsopties en geven ook meer informatie over de minimumstandaard uit paragraaf 2.

Afvalhiërarchie	Samenvatting
<u>Hergebruik</u> (als vorm van preventie)	Niet van toepassing voor restafval.

Vorbereiden voor hergebruik	Niet van toepassing voor restafval.
Recyclen	De minimumstandaard voor grof huishoudelijk restafval is gericht op recycling via sorteren/scheiden van zoveel mogelijk recyclebare fracties. Sorteren en nascheiden voor andersoortig restafval mag ook worden vergund. In alle gevallen zijn aan het uitsorteren voorwaarden verbonden m.b.t. het residu dat over mag blijven.
Andere nuttige toepassing	Andere nuttige toepassing, bijvoorbeeld <u>hoofdgebruik als brandstof</u> (R1) kan worden vergund voor al het restafval, behalve nog niet uitgesorteerd grof huishoudelijk restafval.
Verbranden als vorm van verwijderen	Het bevoegd gezag mag vergunning verlenen voor het verbranden van de meeste soorten restafval en van residuen van het uitsorteren van restafval. Uitzondering is grof huishoudelijk restafval (van huis-aan-huis inzameling) dat nog niet is gesorteerd/gescheiden omdat de minimumstandaard daarvoor sorteren/scheiden is.
Storten	Voor restafval geldt een stortverbod. Ook residuen van het uitsorteren van restafval mogen niet worden gestort.

5.2.1 Recyclen

Het afval van huishoudens en vergelijkbaar afval van bedrijven bestaat uit diverse afvalstoffen. Het wel of niet aan de bron gescheiden houden van bepaalde afvalstoffen of nascheiden heeft rechtstreeks effect op het wel of niet ontstaan van en op de omvang van restafval.

Veel, maar niet al het restafval is geschikt voor sorteren of nascheiden met als doel materialen te verkrijgen die geschikt zijn voor recycling. In onderstaande subparagrafen gaan we in op verschillende soorten restafval.

Grof huishoudelijk restafval (huis-aan-huis ongescheiden opgehaald)

Het beleid voor het verwerken van grof huishoudelijk restafval is in de eerste plaats gericht op recycling van in het afval aanwezige materialen (Kamerstuk 30 872, nr. 41; grof huishoudelijk afval). De minimumstandaard voor gemengd huis aan huis ingezameld grof huishoudelijk afval vraagt daarom om uitsorteren van monostromen. Een voorwaarde daarbij is wel dat er geen deelstromen of residuen overblijven die moeten worden gestort. Dat betekent dat deze residuen op zijn minst verbrand moeten kunnen worden. Een andere voorwaarde is dat het uitsorteren gelijkwaardig moet zijn aan wat via bronscheiding bereikt zou zijn geweest. Voor de verwerkers van grof huishoudelijk restafval dat gemengd huis-aan-huis is opgehaald betekent dit dat de verwerking moet worden ingericht op het maximaliseren van de mogelijkheden voor recycling, met als beperking dat het residu ten minste verbrand moet kunnen blijven worden.

Het gescheiden aanbieden en aan de bron gescheiden houden heeft de voorkeur boven verplichte nascheiding, omdat bepaalde componenten zich slecht laten nascheiden of andere componenten blijvend verontreinigen. Bij huis-aan-huis inzameling is dat echter niet altijd praktisch mogelijk en dan is nascheiden de beste mogelijkheid om in ieder geval nog zoveel mogelijk voor recycling geschikt materiaal te verkrijgen.

Fijn huishoudelijk restafval en vergelijkbaar fijn restafval van bedrijven

Fijn restafval mag worden nagescheiden ten behoeve van recycling van monostromen. Daarvoor geldt ook de beperking dat het residu dat bij nascheiding overblijft niet gestort mag worden. Indien de nascheiding de brongescheiden inzameling van huishoudelijk afval vervangt, dan moet het uitsorteren gelijkwaardig zijn aan wat via bronscheiding bereikt zou zijn geweest. Dit geldt ook voor bedrijfsafval waarvoor nascheiding is toegestaan. In [[Hoofdstuk gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval](#)] staat voor welke deelfracties in het bedrijfsafval nascheiden een optie is.

Alleen voor keukenafval en etensresten afkomstig van internationaal opererende middelen van vervoer (ook vaak als restafval bestempeld) geldt een uitzondering. Dit afval mag niet worden nagescheiden. Dit afval moet verplicht worden verbrand [[zie onder paragraaf 5.2.3 'verbranden als vorm van verwijderen'](#)].

De restcontainer op de milieustraat

De restcontainer van de milieustraat mag op basis van de minimumstandaard worden nagescheiden met als doel monostromen af te scheiden voor recycling.

Recycling met te storten residu versus verbranden

Het recyclen van delen van het restafval staat voorop. Wanneer na het afscheiden van recyclebare fracties echter een groot deel van het afval als onbrandbare rest moet worden gestort, heeft integrale verbranding (in de praktijk met energierugwinning) toch de voorkeur.

Deze bepaling is in de minimumstandaard opgenomen om te stimuleren dat het bevoegd gezag bij een initiatiefnemer die restafval gaat verwerken anders dan door verbranden, nagaat of de gevormde fracties en residuen inderdaad niet gestort hoeven te worden. Dat betekent dat er ook elders in de verwerkingsketen gekeken moet worden of aan deze voorwaarde is voldaan. Het bevoegd gezag neemt daarom in de vergunning sturingsvoorschriften op waarmee wordt voorkomen dat verwerkingsinitiatieven worden vergund die verder in de keten leiden tot fracties of residuen waarvoor storten met ontheffing de enige optie is.

Het gebruik van sturingsvoorschriften in het algemeen is beschreven in paragraaf 2.4.2 'de minimumstandaard bestaat uit meerdere stappen' van de [[Leidraad gebruik minimumstandaard](#)].

5.2.2 Andere nuttige toepassing

Restafval mag volgens de minimumstandaard 'verbrand' worden 'als vorm van verwijderen'. Dat betekent dat het ook verbrand mag worden (als vorm van nuttige toepassing) in een installatie die voldoet aan de vereisten om een R1-installatie te zijn, omdat hoogwaardige verwerking dan de minimumstandaard in dit geval is toegestaan. Wellicht is dat de enige vorm van 'andere nuttige toepassing' die op basis van de aard van de afvalstof een optie is.

5.2.3 Verbranden als vorm van verwijderen

Dit is de minimumstandaard voor het merendeel van het restafval dat onder de werking van dit afvalplan valt. Een aantal aspecten wordt hieronder toegelicht.

De restcontainer op de milieustraat

Een beheerder van de milieustraat die voor alle 18 verplichte afvalstoffen een gescheiden voorziening heeft en ook een adequaat beheer van de milieustraat voert, mag de 'restbak' afvoeren voor verbranden. De achterliggende gedachte is dat het overgrote deel van de voor recycling geschikte componenten niet meer in de restbak terecht komt waardoor verplicht nascheiden van de restbak wel extra kosten, maar relatief weinig extra voor recycling geschikt materiaal oplevert.

Adequaat voorzieningenniveau en scheidingsbeleid op de milieustraat

Voorwaarden voor goede scheiding is dat de gemeente een voldoende adequaat voorzieningenniveau en scheidingsbeleid op de milieustraat hanteert. Dit hangt samen met de organisatie van het totale afvalbeheer in een gemeente. Daarnaast dient er een adequaat beheer te zijn, dit is nader uitgewerkt in [[Hoofdstuk gescheiden inzameling huishoudelijk afval](#)]. De toetsing hiervan zal daarom moeten plaatsvinden bij de beoordeling van een melding op grond artikel 4.622 van het Besluit activiteiten leefomgeving voor de milieustraat of bij de vergunningverlening van de sorteerinstallatie voor grof huishoudelijk restafval.

Alleen bij een juist voorzieningenniveau en een adequaat beheer op de milieustraat mag een restfractie worden afgevoerd naar een AVI in plaats van naar een sorteerder.

Fijn restafval

Voor verwerking van het (residu van) fijn huishoudelijk restafval en fijn restafval van bedrijven heeft nuttige toepassing de voorkeur, maar vanwege de heterogeniteit van fijn restafval is dat niet altijd mogelijk. Om die reden is de minimumstandaard 'verbranden als vorm van verwijdering'. Bij verbranden van restafval in een AVI leidt de rookgasreiniging tot een minimale hoeveelheid reststoffen die wordt gestort. De overige reststoffen worden nuttig toegepast.

Bovendien wordt bij het verbranden in de AVI energie gewonnen. Om deze redenen is de minimumstandaard milieuhygiënisch verantwoord.

Keukenafval en etensresten afkomstig van internationaal opererende vervoerbedrijven

Keukenafval en etensresten afkomstig van internationaal opererende middelen van vervoer (ook restafval) moeten verbrand worden volgens de bepalingen van de [Verordening dierlijke bijproducten](#). Hoogwaardiger verwerken is niet toegestaan.

Dat betekent ook dat aan het mengen hiervan met ander restafval beperkingen zijn verbonden als dat andere restafval bijvoorbeeld naar de nascheiding gaat.

Erkenning vereist voor opslaan en verwerken van dierlijke bijproducten – infokader uitklapbaar

Keukenafval en etensresten afkomstig van internationaal opererende middelen van vervoer is categorie 1-materiaal als bedoeld in de Verordening EG 1069/2009 (Verordening dierlijke bijproducten).

De Verordening dierlijke bijproducten is leidend ten opzichte van de Wet milieubeheer (Wm), tenzij sprake is van verbranden en storten van dierlijk afval. In dat geval zijn zowel de Verordening dierlijke bijproducten als de Wet milieubeheer van toepassing. Verwerking door composteren of vergisten van categorie 1-materiaal is niet toegestaan op grond van de Verordening. Verbranden is een vorm van verwerken en moet daarom plaatsvinden in een erkende installatie en moet er voldaan zijn aan de eisen zoals beschreven in artikel 10 van de Uitvoeringsverordening dierlijke bijproducten. Storten is niet toegestaan vanwege een stortverbod op grond van artikel 1, cat. 19, van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen (Bssa).

Het is wel mogelijk dat erkende bedrijven dierlijke bijproducten scheiden of sorteren. Uitgesorteerde materialen zijn nog steeds categorie 1-materiaal totdat zodanige reiniging of ontsmetting heeft plaatsgevonden dat geen gevaar meer bestaat voor volks- of diergezondheid.

Alle inrichtingen die dierlijke bijproducten opslaan of verwerken moeten (naast een omgevingsvergunning, onderdeel milieu) in het bezit zijn van een erkenning op basis van de Verordening dierlijke bijproducten. De minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) is bevoegd gezag voor het afgeven en controleren van deze erkenningen. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) toetst, namens het ministerie van LVVN, verwerkingsroutes aan de verordening en geeft de noodzakelijke erkenning af. NVWA controleert bij primaire bedrijven en op transport.

AO/IC beleid van de AVI grof huishoudelijk restafval

Omdat het verbranden van *grof huishoudelijk restafval* niet altijd voldoet aan de minimumstandaard, mogen AVI's dergelijke mengstromen niet zomaar accepteren. Uit het acceptatiebeleid van de AVI's moet blijken dat zij gemengd grof huishoudelijk afval (afkomstig van huis-aan-huis ophalen) al dan niet accepteren.

5.2.4 Storten

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, geldt een stortverbod voor de diverse afvalstoffen van dit plan:

- categorie 15:
 - a. huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar restafval van bedrijven;
 - b. deelstromen of residuen, afkomstig van de handmatige en mechanische verwerking van stromen restafval als bedoeld onder a;
- categorie 16:
 - grof huishoudelijk restafval;
 - deelstromen of residuen van de handmatige en mechanische verwerking van grof huishoudelijk afval;
- categorie 19: dierlijke bijproducten en afgeleide producten daarvan die vallen onder de werkingssfeer van Verordening (EG) nr.1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002 (Verordening dierlijke bijproducten) (PbEU 2009, L 300/1);

5.3 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Voor restafval van huishoudens en bedrijven zijn geen ZZS gevonden¹ die in concentraties boven de concentratiegrenswaarde (cgw) in in [tabel 1] van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen' kunnen voorkomen. Dit betreft een momentopname van beschikbare kennis. Op enig moment kan nieuwe informatie beschikbaar komen, door nieuwe of betere metingen maar ook doordat het gebruik van zorgstoffen in grondstoffen en producten verandert.

6. Overige informatie

6.1 Afvalstof of niet-afvalstof

In een circulaire economie gaan zo min mogelijk materialen verloren. Voor steeds meer residuen, gebruikte producten of afvalstoffen wordt een veilige, zinvolle en zo hoogwaardig mogelijke toepassing gezocht. Daarbij wordt steeds vaker de vraag gesteld of een materiaal een afvalstof is, of nog moet blijven. Voor het werken met afvalstoffen gelden namelijk specifieke regels en vaak is ook een specifieke vergunning vereist in verband met de veiligheid voor mens en milieu. Bovendien mag niet zomaar elk bedrijf met afvalstoffen werken en ook bij (grensoverschrijdend) transport is de status van belang.

Het begrip 'afvalstof' moet ruim worden uitgelegd. In beginsel kan elke stof of elk voorwerp een afvalstof zijn, wanneer de houder zich daarvan ontdoet, wil of moet ontdoen. Meer informatie over het zelf maken van deze beoordeling, is te vinden in [hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof] van het CMP en de [Handreiking afvalstof of niet-afvalstof](#).

Altijd afval

De materialen behandeld in dit afvalplan zijn altijd afval. Echter, na verwerking kan opnieuw gekeken worden naar de afvalstatus van het materiaal. Als bijvoorbeeld na uitsorteren van eventuele monostromen de vraag afvalstof of niet-afvalstof wordt gesteld, moet daarvoor naar het betreffende keten- of afvalplan van dat materiaal gekeken worden.

6.2 Teruggewinnen van kritieke materialen

Kritieke materialen zijn grondstoffen als metalen en mineralen die van significante economische waarde zijn en waarvoor een verlaagde leveringszekerheid bestaat omdat de EU in hoge mate afhankelijk is van niet-EU landen. In sommige afvalstoffen zitten deze kritieke materialen. Uit bepaalde afvalstoffen kunnen deze materialen worden teruggewonnen of zijn daartoe ontwikkelingen gaande. We spreken dan van 'potentieel terugwinbare kritieke materialen'.

Restafval bevat naar verwachting geen potentieel terugwinbare kritieke materialen. Deze afvalstof wordt in het rapport 'Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3' (TNO, 2023) niet genoemd als kansrijke afvalstof hiervoor.

In [paragraaf 2.3.6 'kritieke materialen en hoogwaardigheid'] van hoofdstuk 'recycling van afvalstoffen' van het CMP staat meer informatie over kritieke materialen in relatie tot afvalverwerking.

6.3 BREF in relatie tot minimumstandaard

De minimumstandaard voldoet aan de BBT-referentiedocumenten (BREF's) die zijn opgesteld in het kader van de Richtlijn industriële emissies (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In het rapport [rapport] is het resultaat van deze toetsing weergegeven.

Deze toets wordt uitgevoerd zodra de minimumstandaarden vaststaan. Dat is pas na het verwerken van de inspraak op het ontwerp-afvalplan.

¹ Bron: SGS Intron, 2019, ZZS in afvalstoffen.

6.4 Bronvermelding

Voor dit onderdeel van het CMP zijn de volgende documenten gebruikt:

- RoyalHaskoning DHV (2022a). [[Concretiseren omstandigheden die recycling als minimumstandaard verhinderen](#)].
- RoyalHaskoning DHV (2022b). [Onderzoek concretisering mate van nuttige toepassing](#).
- TNO (2023). [[Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3](#)].
- SGS Intron (2019). [ZZS in afvalstoffen – update 2019](#).

Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Op dit moment worden er geen ontwikkelingen voorzien die kunnen leiden tot wijzigingen in de toetsingskaders van dit afvalplan.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [[hoofdstuk wat is het CMP](#)].